

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Волинської області щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2024 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Волинської області в III кварталі 2024 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Волинської області** у III кварталі 2024 року свідчать, що, незважаючи на війну та високі ціни на сировину, матеріали та брак кваліфікованих працівників, респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Очікується швидше зростання цін. Девальваційні очікування залишаються високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 91.7% (найвищі очікування серед регіонів п'ятий квартал поспіль) (у попередньому кварталі – 50.0%) (графік 1). У цілому по Україні баланс відповідей – 3.7%;
- **пришвидшення інфляції:** 83.3% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 91.7%), у цілому по Україні – 54.5%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво, курс гривні до іноземних валют та податкові зміни (вплив останнього чинника значно посилюється порівняно з попереднім кварталом) (графік 2);
- **девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 91.7% респондентів, у попередньому кварталі – 83.3%, у цілому по Україні – 88.5%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 41.7% (найвищі очікування серед регіонів другий квартал поспіль) (у II кварталі 2024 року – 50.0%) (таблиця). У цілому по Україні очікується погіршення фінансово-економічного стану підприємств: баланс відповідей – «мінус» 0.9%;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції вищими темпами:** баланс відповідей – 66.7% (у II кварталі 2024 року – 54.5%) (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – 10.5%;
- **збільшення інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар вищими темпами:** баланс відповідей – 50.0% (у попередньому кварталі – 40.0%). Респонденти також очікують, що обсяг інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт залишиться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у II кварталі 2024 року – 10.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 7.5% та «мінус» 3.2% відповідно;
- **кількість працівників на своїх підприємствах залишиться без змін:** баланс відповідей – 0.0% (у II кварталі 2024 року – 8.3%) (графік 4). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 10.9%;
- **пришвидшення зростання цін на товари / послуги, що купуються, та на товари / послуги власного виробництва:** баланси відповідей – 91.7% та 83.3% відповідно (у попередньому кварталі – 75.0% та 66.7% відповідно) (графік 6). Респонденти області очікують, що найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину та матеріали, вартість трудових ресурсів, а також попит на власну продукцію (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – по 83.3% (у попередньому кварталі – 75.0% та 72.7% відповідно) (графіки 4, 6).

Найбільше обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також брак кваліфікованих працівників (графік 5).

Помітно посилулись очікування щодо зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити (41.7%), надають перевагу кредитам у національній валюті. Наявність інших джерел фінансування та занадто високі ставки за кредитами – основні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 9).

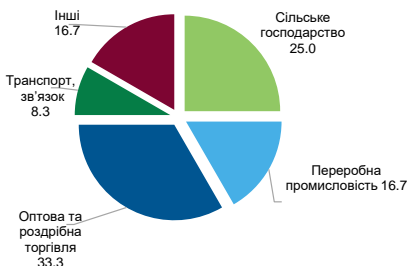
91.7% респондентів зазначають, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.1%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

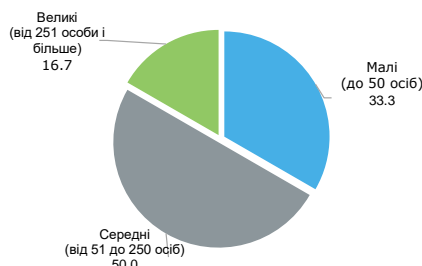
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств оцінюється як поганий:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (як у II кварталі 2024 року), у цілому по Україні – «мінус» 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва є нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%);
- **підприємства області працюють на межі виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0% (як у попередньому кварталі).

Паспорт вибірки^{1,2}

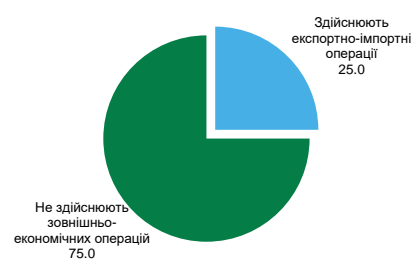
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

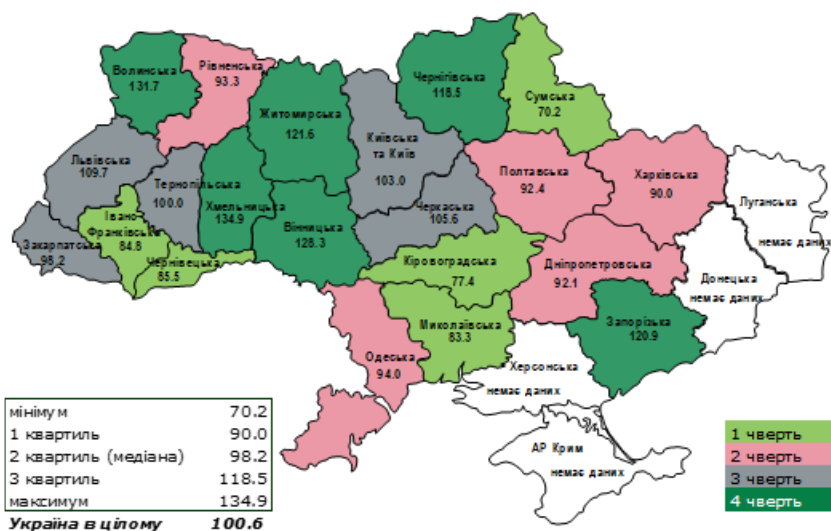

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 липня – 22 серпня 2024 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як торгівля.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Волинської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2023 р.	IV кв. 2023 р.	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.
фінансово-економічного стану	16.7	0.0	16.7	50.0	41.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	41.7	0.0	66.7	54.5	66.7
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-18.2	-18.2	0.0	10.0	0.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	9.1	-18.2	25.0	40.0	50.0
кількості працівників	-25.0	-25.0	8.3	8.3	0.0

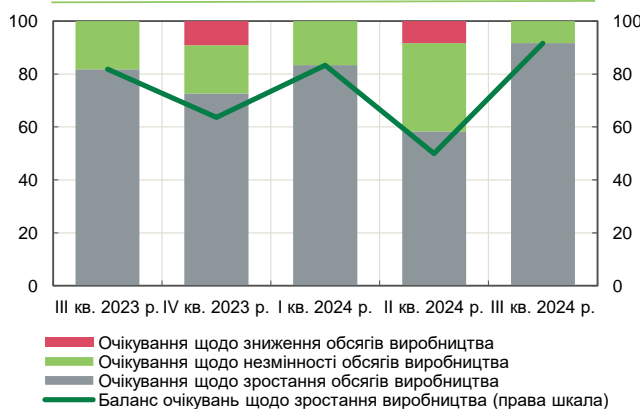
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

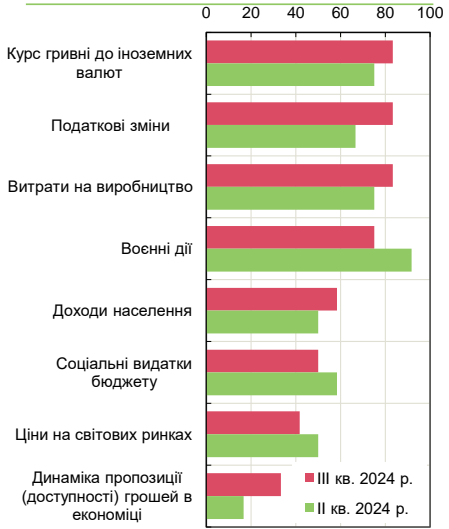
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

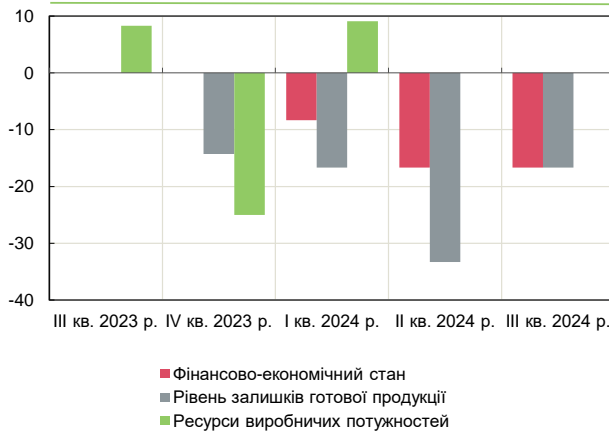
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які зумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

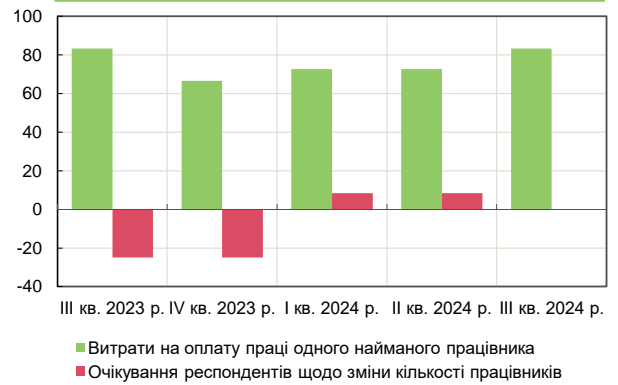
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати праці одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

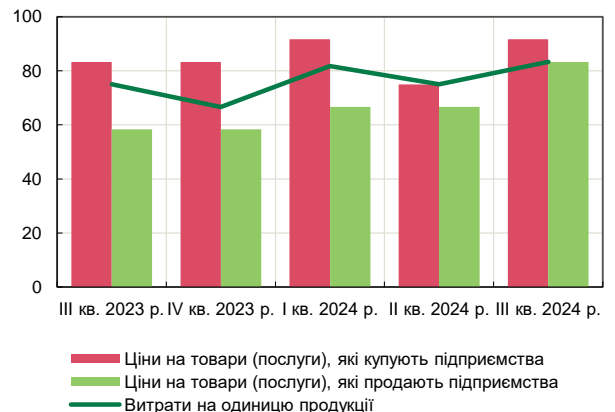
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

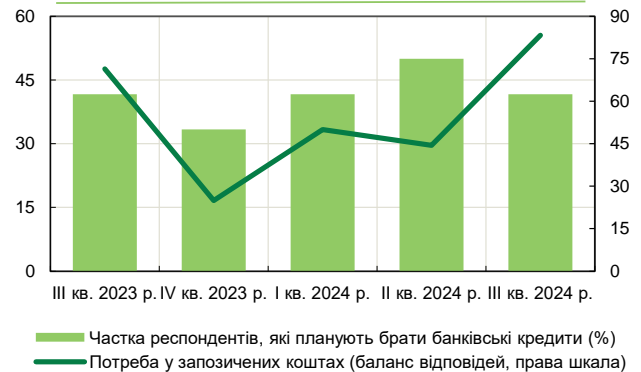
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

